Climate Fresk

Duurzaam Ondernemen voor Kleinschalige Logies - 24/03/2025

Veerle Spaepen
Vicky Steylaerts
Jolien Roedolf

Expertisecentrum Duurzaam Ondernemen en Digitale Innovatie

Onderzoekslijn Circulair Ondernemen

THOMAS MORE

10u -10u10

Ijsbreker

THOMAS MORE

10u10 – 10u15

Inleiding

DE KLIMAATUITDAGING

EEN
COMPLEXE
MATERIE

VAAK
POLARISEREND

SOMS
ANGSTWEKKEND

NOCHTANS
STRATEGISCH

De oorsprong van het idee

HET ONTSTAAN

De Climate Fresk werd in 2015 ontworpen door **Cédric Ringenbach**, klimaatveranderingsdeskundige, voormalig directeur van **The Shift Project, leraar en consultant**.

Hij gebruikte enkele **IPCC-grafieken** om deze in oorzaak en gevolg volgorde te zetten en vond dat dit pedagogisch heel goed werkte.

Het instrument is sindsdien gedurende meerdere jaren **voortdurend verbeterd** tot zijn huidige vorm.

DE VERENIGING

Begin 2018 begon Cedric deze tool te verspreiden en december 2018 richtte hij de gelijknamige vereniging op, waarvan hij momenteel **voorzitter is** en waaraan hij de verspreiding en exploitatie heeft toevertrouwd.

Het IPCC

Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering

Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering

Werking en bestuur van het IPCC

De beschikbare **wetenschappelijke**, technische en sociaal-economische **informatie met betrekking tot** klimaatverandering op **neutrale en objectieve wijze beoordelen.**

→ VN-agentschap opgericht door de Wereld Meteorologische Organisatie en het Milieuprogramma van de Verenigde Naties.

In 2021 telt het IPCC **195 leden**, landen die gewoonlijk eenmaal **per jaar in plenaire vergadering bijeenkomen**.

Het IPCC publiceert **elke 5-6 jaar beoordelingsrapporten** en speciale tussentijdse rapporten.

Het IPCC heeft een jaarlijks budget van ongeveer **6 miljoen euro**, gefinancierd door de **195 lidstaten van de VN op een "onafhankelijke en vrijwillige basis".** *Geen enkele auteur of lid van het IPCC-bureau wordt hiervoor betaald.*

Enkele cijfers

> 1 300 000

Spelers bewust gemaakt
Doel: 1 miljoen tegen 2022!

> 600

bedrijven die het hebben ingevoerd

> 400

Instellingen voor hoger onderwijs

+50

Landen

> 60 000

Opgeleide begeleiders

+45

Vertaalde talen

De etappes van de workshop

FASE 1
REFLECTIE EN KOPPELING

Inzicht in de problemen

FASE 2
CREATIVITEIT EN SYNTHESE

Verankering van kennis

FASE 3
GEVOELENS EN EMOTIES

Je emoties verwelkomen

FASE 4
ACTIES EN HEFBOMEN

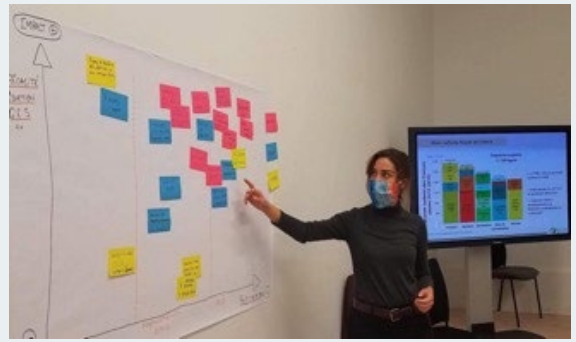

Projectie naar actie

WORKSHOP OOK IN ONLINE FORMAAT

1h30

0h25

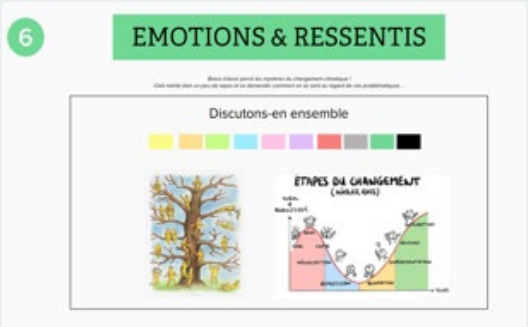

0h15

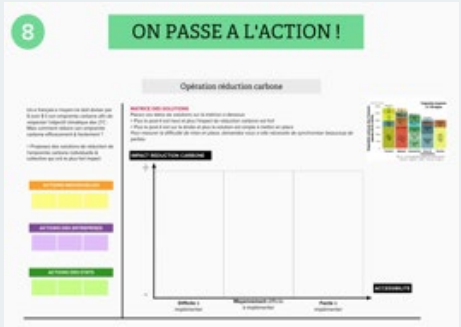

0h50

THOMAS MORE

10u15-11u30

Begrijpen

Let's Fresk!

We can group related cards into large categories:

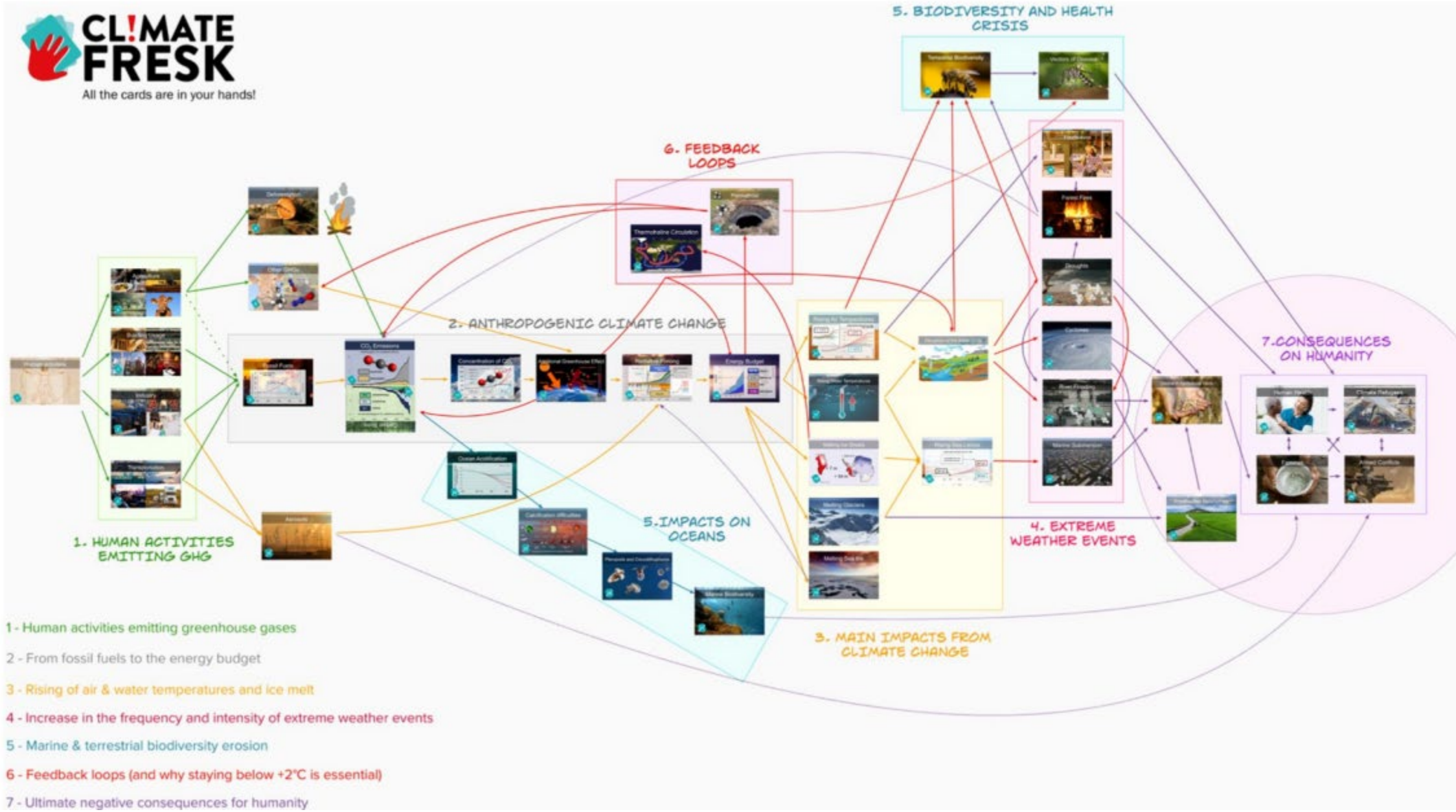

THOMAS MORE

11u30 – 11u50

Creativiteit

Changements de Banquet !
Défi Planète
Incendies
Réfugiés climatiques
Famines
Santé humaine

THOMAS MORE

11u50-12u00

Emoties

Emoties en energie

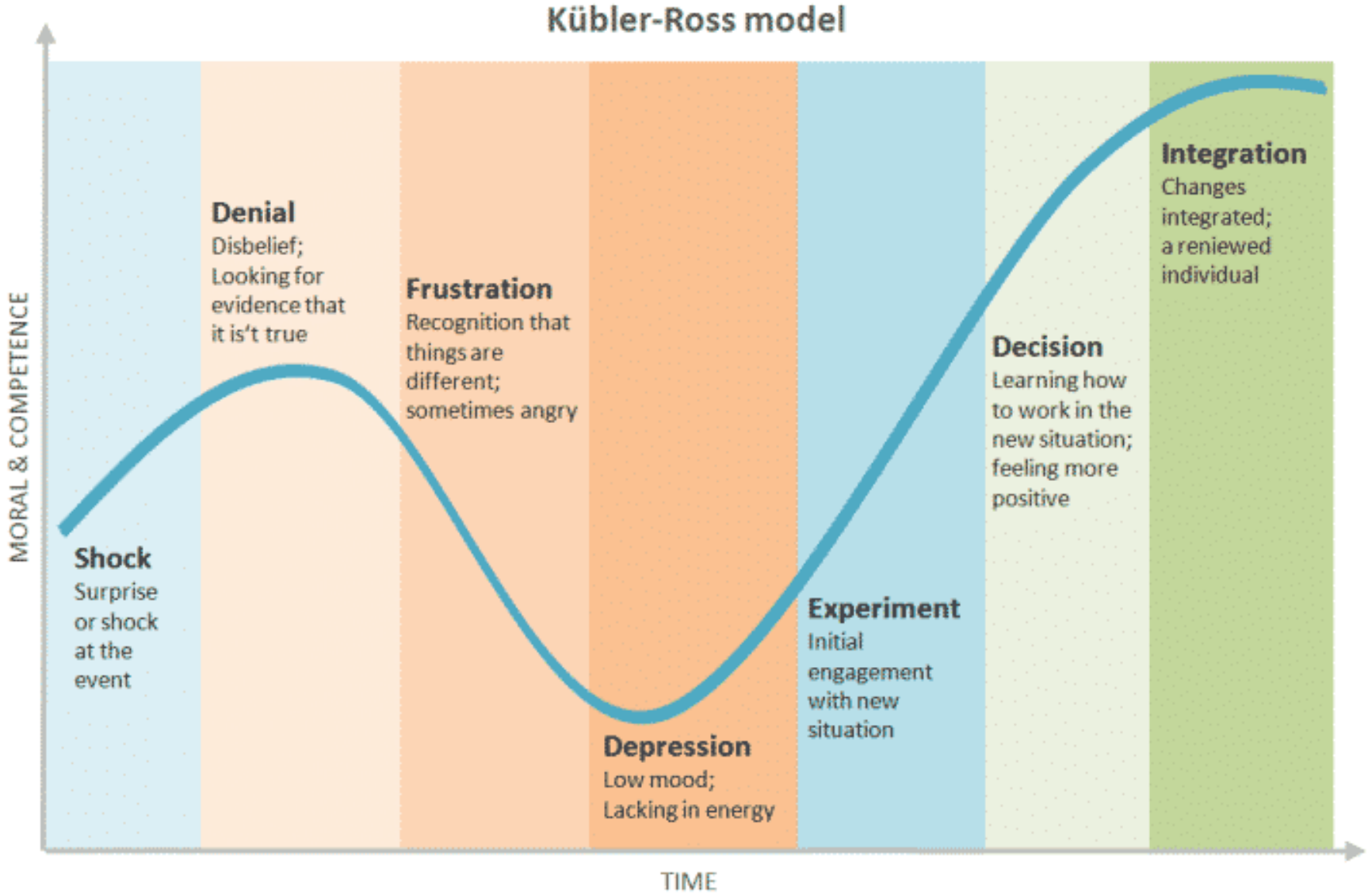

Emoties en energie

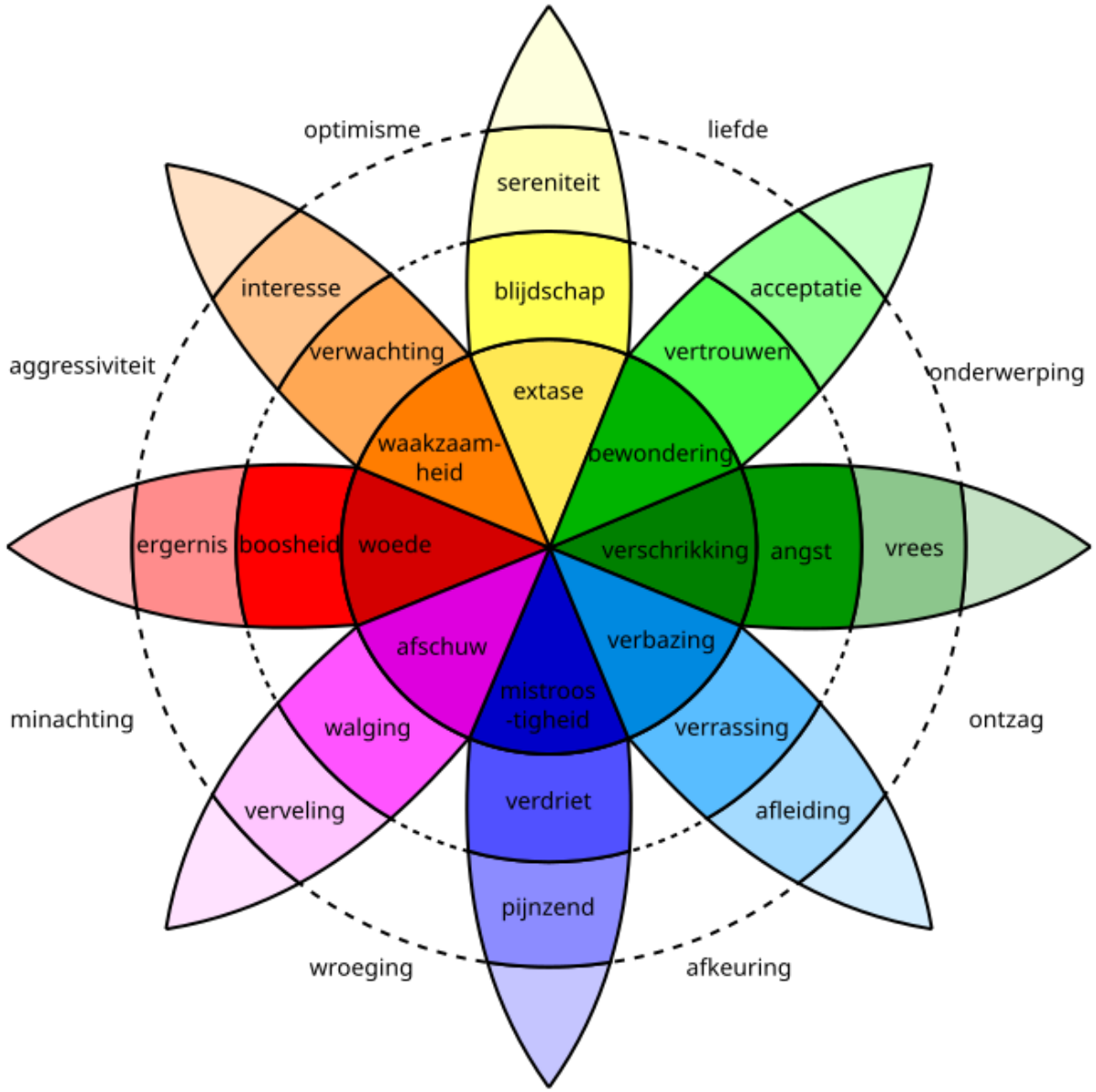

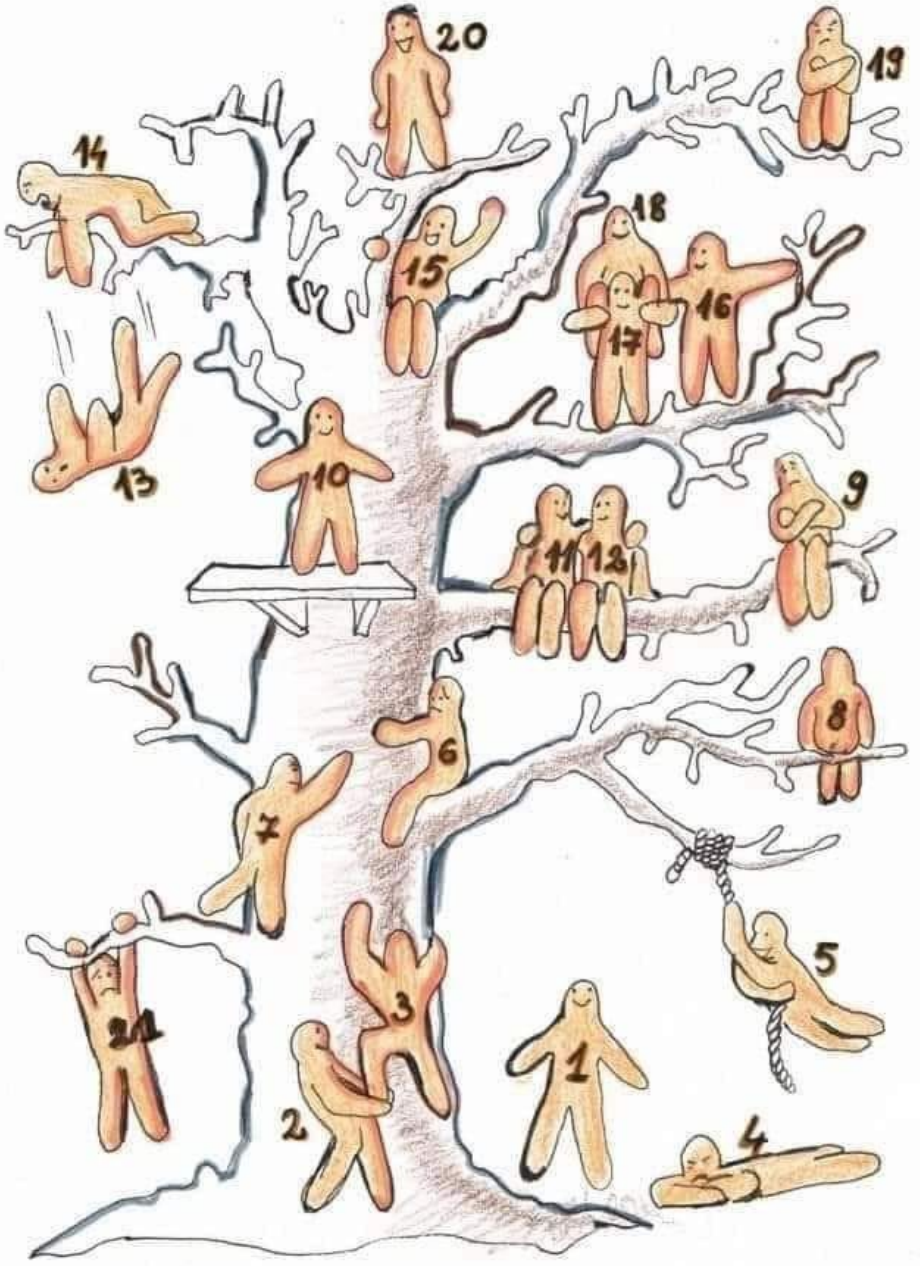

THOMAS MORE

12u00 -12u15

Insights

Sectoren en ongelijkheid

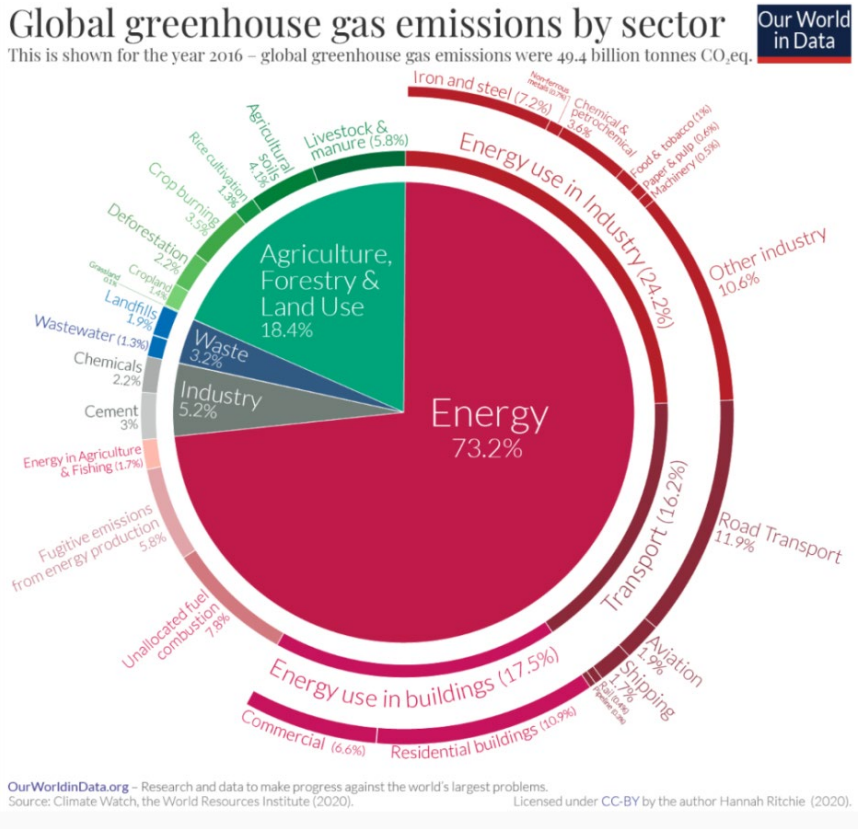

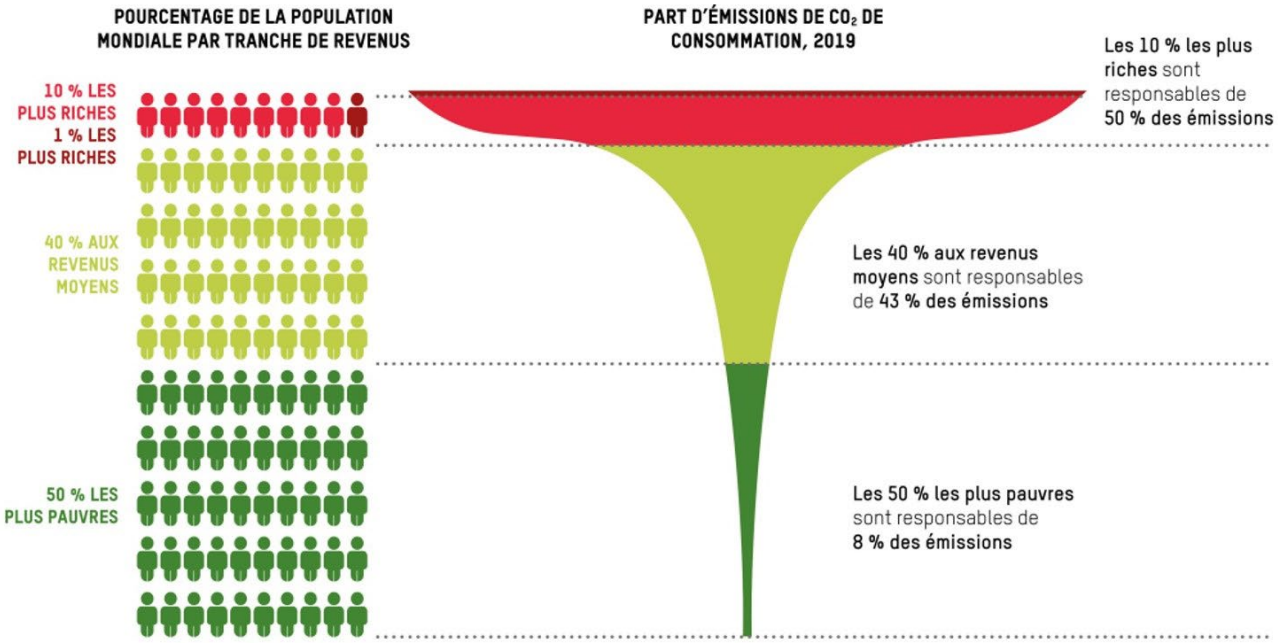

Groupes de revenus mondiaux et émissions de consommation associées en 2019.
Source : Oxfam et SEI.

Toekomstige generaties

📊 Vergelijking impact op generaties:

Klimaatfenomeen	Geboren in 1960	Geboren in 1980	Geboren in 2020 (bij +2,7°C scenario)
Hittegolven	2× zoveel	4× zoveel	7× tot 10× zoveel
Droogtes	1×	2×	3–4×
Overstromingen	1×	2×	3× tot 5×
Bosbranden / luchtkwaliteit	+ licht effect	+ voelbaar	+ structureel risico

🌡️ Scenario's t.o.v. de doelstelling van Parijs:

Scenario	Temperatuurstijging (tegen 2100)	Gevolg
🌱 Parijs-doel (1,5°C)	~1,5°C	Beheersbare impact, leefbare aarde
🌥️ "Business as usual"	2,5–3°C	Forse toename rampen, druk op migratie
🔥 "High emissions"	3,5°C of meer	Onherstelbare schade, verlies leefgebied

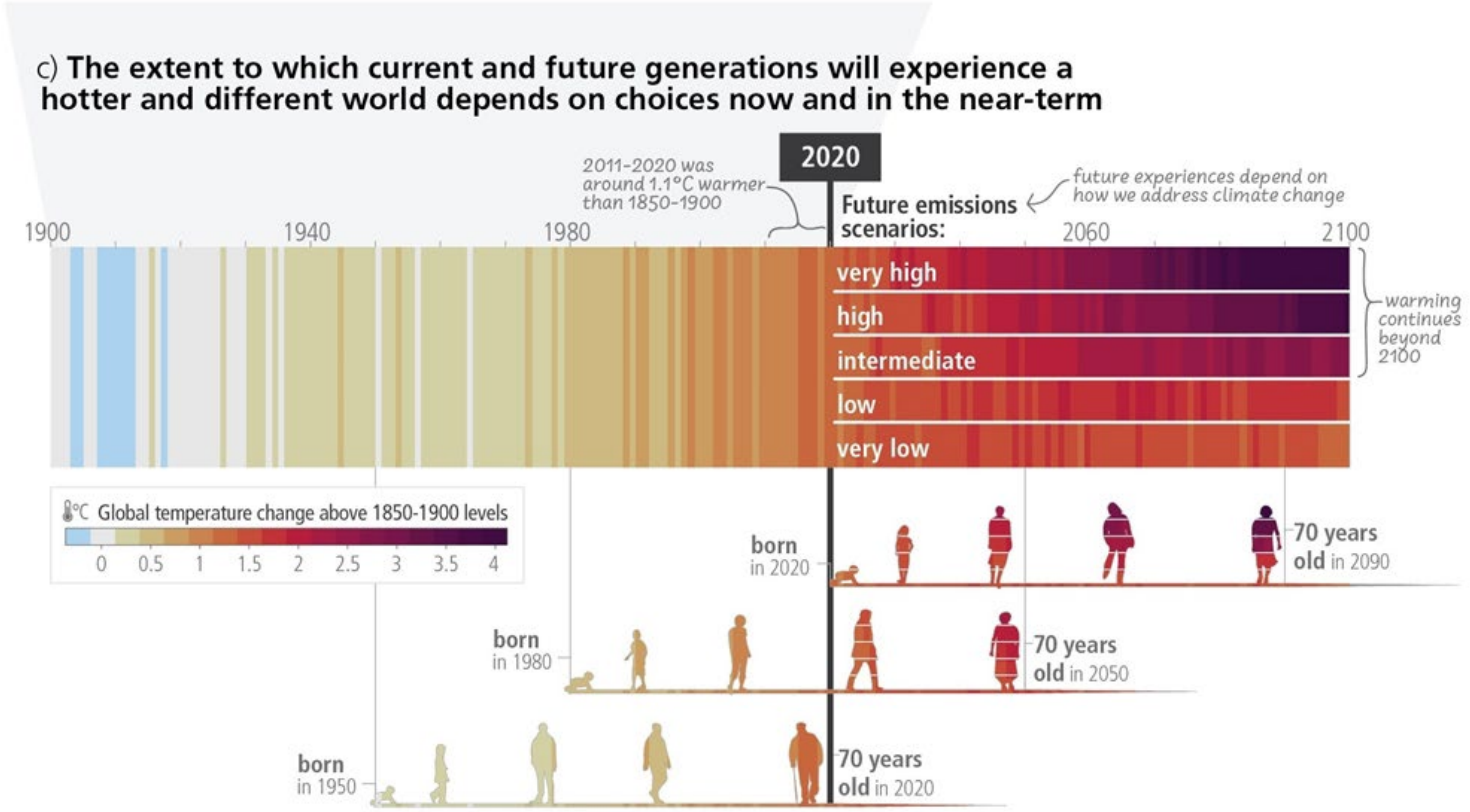

De impact van spullen

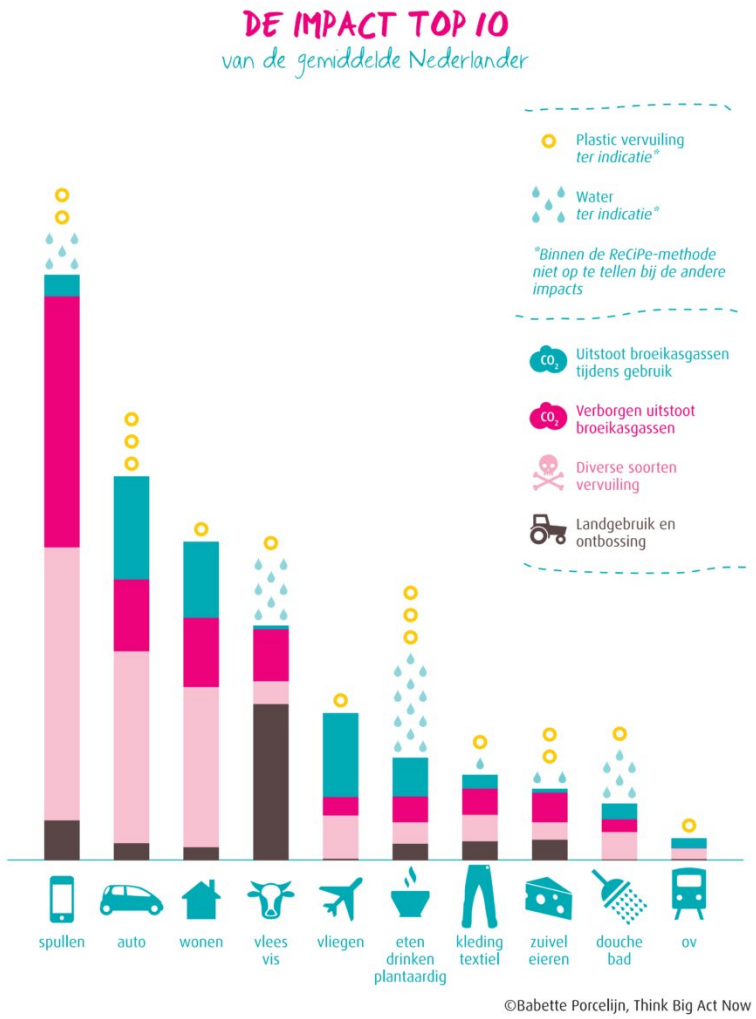

Impact van toerisme – focus luchtvaart

Tourism leads the pack in growing carbon emissions

11 December 2024

A University of Queensland-led study shows greenhouse gas emissions from tourism have been growing more than 2 times faster than those from the rest of the global economy.

Associate Professor Ya-Yen Sun from UQ's Business School said rapid expansion in travel demand has meant carbon from tourism activities accounts for 9% of the world's total emissions.

"Without urgent interventions in the global tourism industry, we anticipate annual increases in emissions of 3 to 4% meaning they will double every 20 years," Dr Sun said.

The study found the biggest carbon challenge in tourism is air travel. Image: Adobe.

"This does not comply with the Paris Agreement which requires the sector to reduce its emissions by more than 10% annually.

"The major drivers behind the increasing emissions are slow technology improvements and a rapid growth in demand."

The study involved researchers from UQ, Griffith University, the University of Sydney and Linnaeus University (Sweden), and tracked international and domestic travel for 175 countries.

It found tourism's global carbon footprint increased from 3.7 gigatonnes (Gt) to 5.2 Gt between 2009 and 2019. The most net emissions were reported in aviation, utilities and private vehicle use for travel.

The emissions growth rate for tourism was 3.5% per annum during the decade while global emissions increased by 1.5% per annum from 50.9 Gt to 59.1 Gt.

The United States, China, and India dominated the list and were responsible for 60% of the total increase in tourism

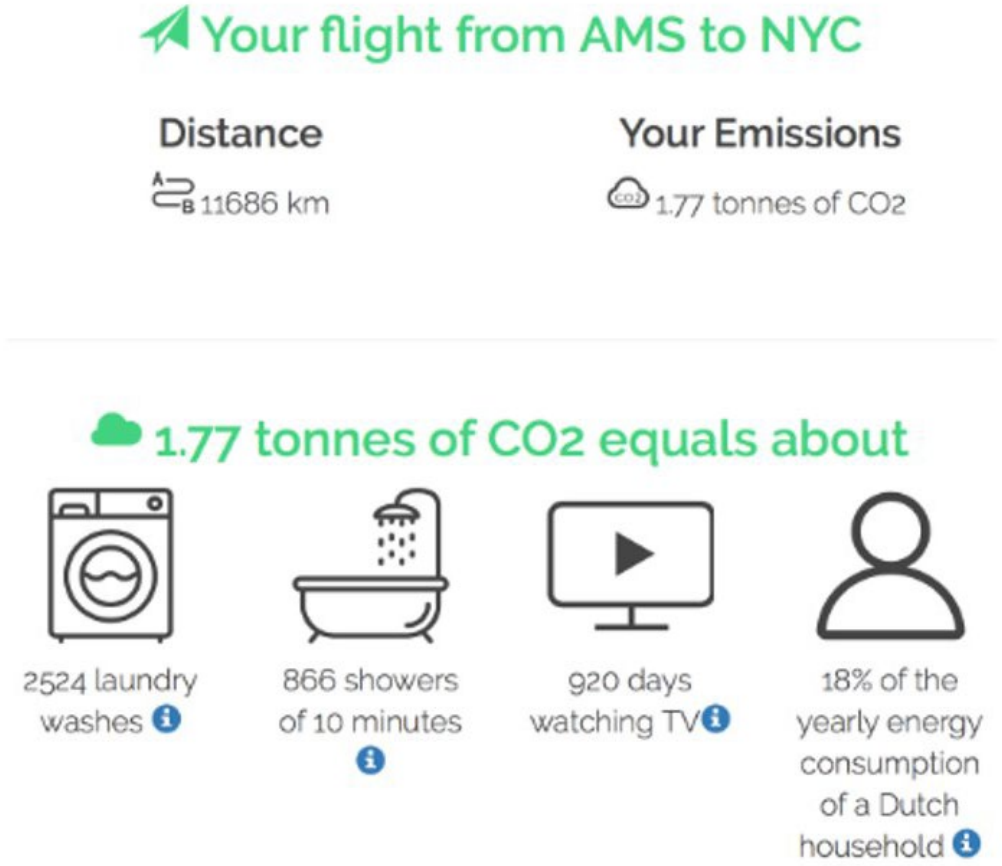

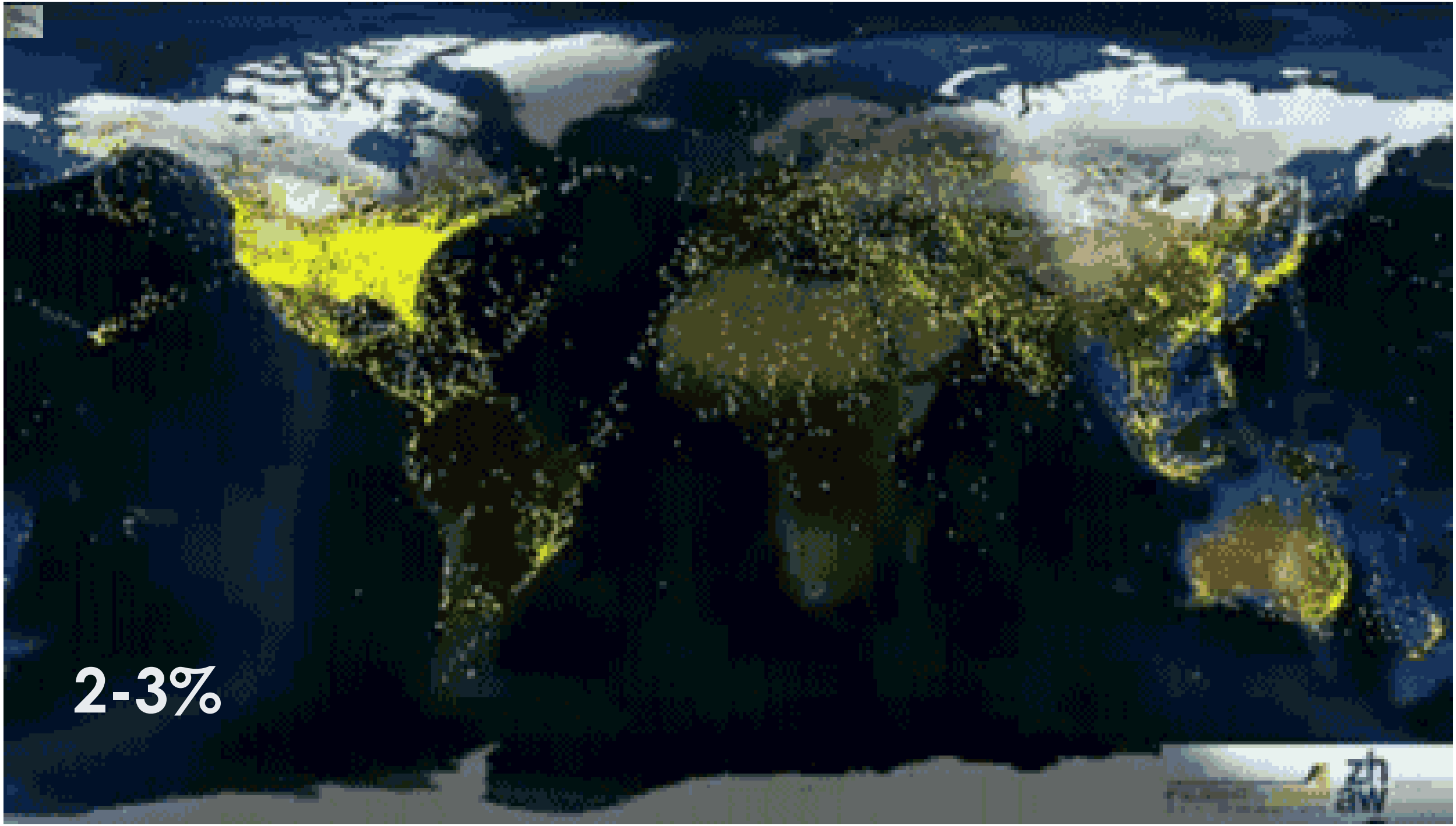
2-3%

Non-CO_2: the hidden side of aviation's total climate impact

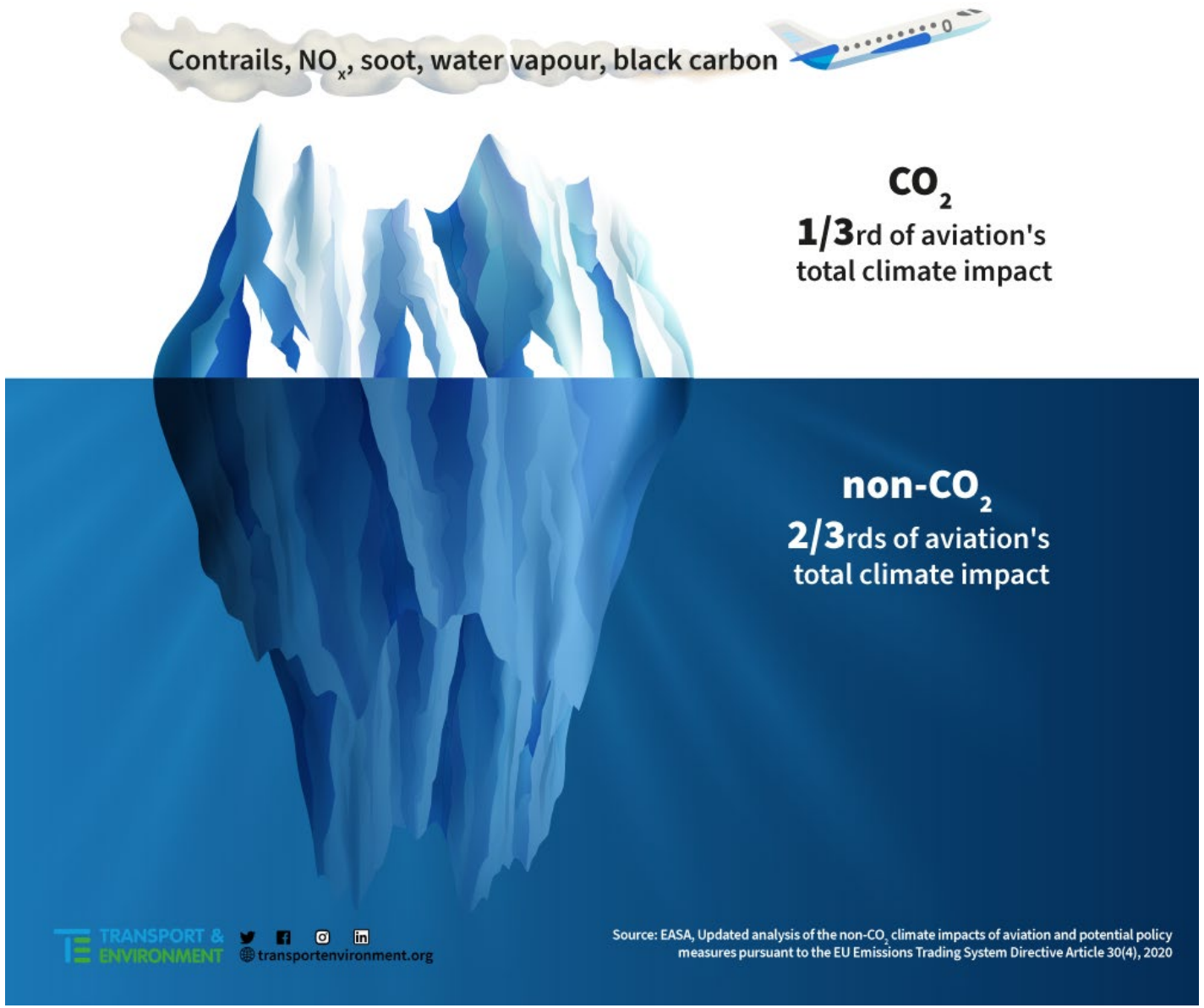

Wat kan je zelf doen?

- Kies voor alternatieve vervoersmiddelen
- Kies voor directe vluchten
- Kies voor Economy, niet business
- Reis lichter
- Ondersteun duurzame luchtvaartmaatschappijen
- Plan langere verblijven
- Gebruik herbruikbare items
- Kies voor eco-vriendelijke accommodaties
- Ondersteun lokale gemeenschappen
- Compenseer je CO_2-uitstoot
- Blijf geïnformeerd

Triangle of inaction

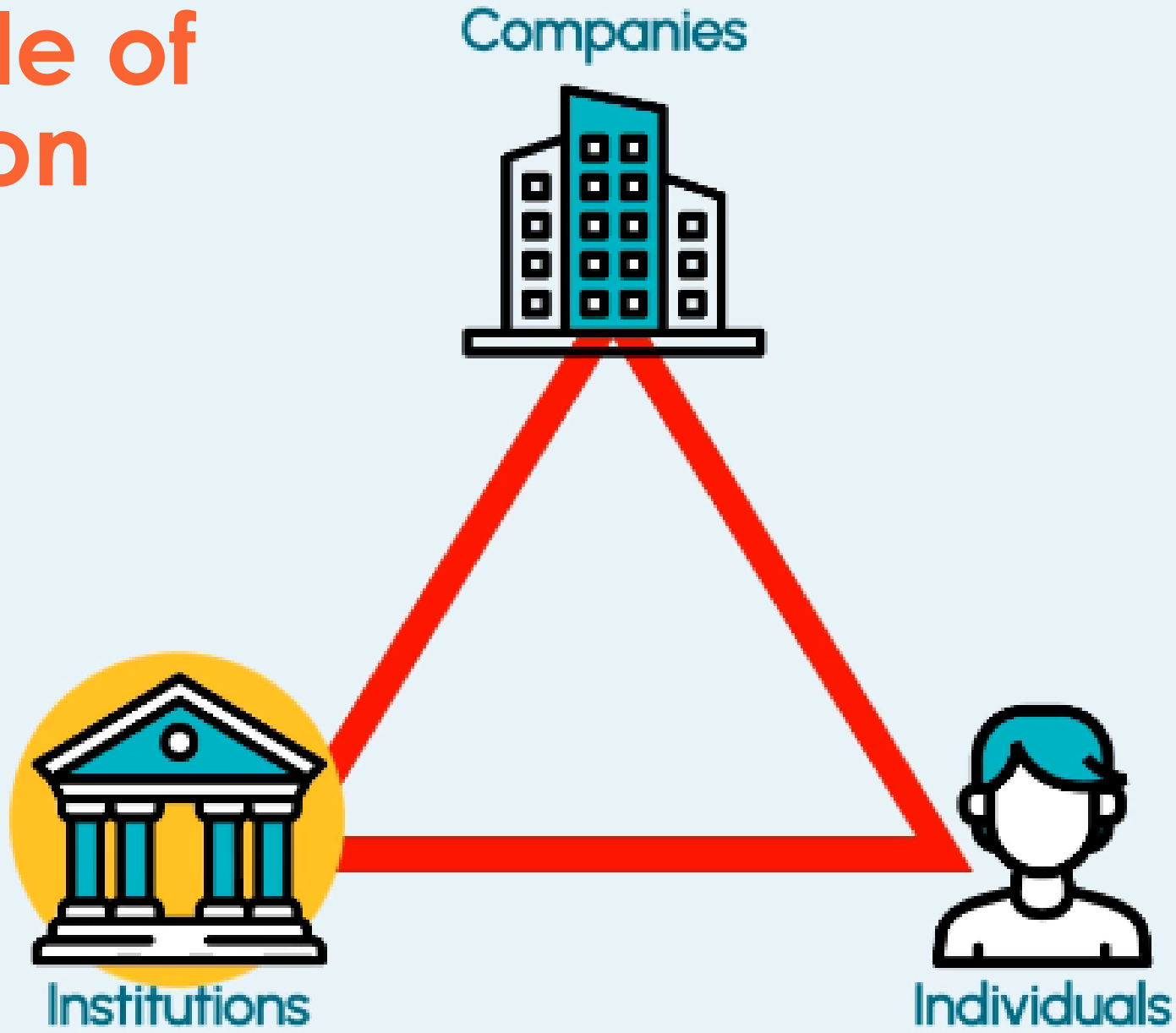

THOMAS MORE

12u15 – 13u00

Visie & acties

Accomodaties & klimaat

Energieverbruik van gebouwen

www.bnbassist.be

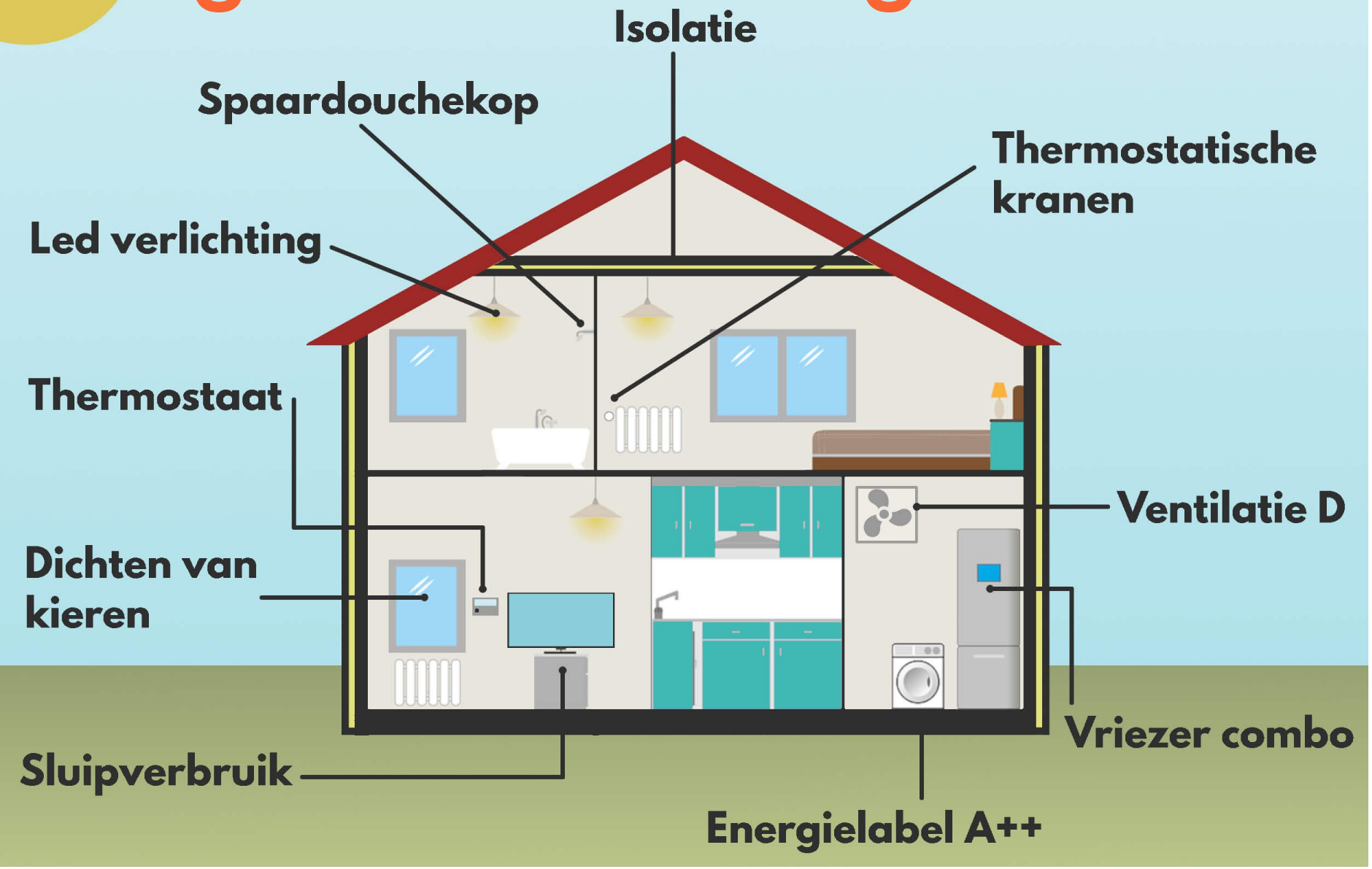

Hotels, B&Bs en vakantiewoning en verbruiken vaak meer energie per persoon dan een gemiddeld huishouden

>> Airco, verwarming lege kamers, boilers, spa-faciliteiten, verlichting van gangen, …

Vervoer van gasten

De reis naar de accomodatie maakt vaak het grootste deel uit van de uitstoot. (vooral bij internationale gasten of in afgelegen gebieden)

>> Logies trekken verplaatsingen aan, en kunnen die ook *sturen*. Denk daarbij aan infrastructuur, transportmix, parkeren, bereikbaarheid

Voeding en consumptie op locatie

Gastenmaaltijden, buffet, roomservice, minibar.
Vaak dierlijke producten, verpakte goederen of overschot.

>> Kansen liggen in lokale, seizoensgebonden, plantaardige opties

Materialen en inrichting

Meubilair, (onderhouds-) producten, linnen, plastics… Producten worden vaak hernieuwd.

>> Kansen liggen in hergebruik, ecodesign, ‘natuurlijke eenvoud’

Waterverbruik en afvalproductie

Grote waterverbruikers door was, douches, zwembaden…

Veel restafval door mini-verpakkingen, single use plastics, buffetverspilling

>> Heel zichtbare acties mogelijk

Kasteelhoeve Wange, Vlaams-Brabant
Deze 300 jaar oude vierkantshoeve is duurzaam gerenoveerd en ligt op de grens van Haspengouw en Hageland. Ze bieden een **ambachtelijke keuken met streekproducten en hebben een ecologische tuin met een natuurlijke vijver.**

Het Wagenhuis, West-Vlaanderen
Gelegen in het wagenhuis van de oudste brouwerij van Lo, is dit de eerste **gecertificeerde passiefhuis-vakantiewoning** in de regio. Het biedt een uniek design en is zowel 's winters knus als 's zomers aangenaam koel.

Slow Cabins, Vlaanderen
Deze zelfvoorzienende, mobiele hutten zijn ontworpen om een **minimale ecologische voetafdruk** achter te laten. Ze zijn uitgerust met zonne-energie, regenwateropvangsystemen en natuurlijke materialen, en bieden gasten de kans om off-grid te verblijven midden in de natuur.

Eco B&B 't Groene Genoegen, Oost-Vlaanderen
Deze bed & breakfast legt de nadruk op ecologisch leven. Ze gebruiken **zonne-energie, regenwater voor sanitair en bieden biologische en lokale producten aan voor het ontbijt**. Daarnaast hebben ze een **natuurlijke tuin** die bijdraagt aan de lokale biodiversiteit.

La Bushaye, Limburg
Een gerestaureerde vierkantshoeve die nu fungeert als eco-vriendelijke vakantiewoning. Ze maken gebruik van **hernieuwbare energiebronnen**, hebben een **biologische moestuin** en moedigen gasten aan om **lokale producten** te gebruiken.

De Grote Linde, Oost-Vlaanderen
Deze biologische boerderij biedt gasten de mogelijkheid om te verblijven in een van hun **ecologisch gerenoveerde vakantiehuizen**. Ze promoten **duurzame landbouwpraktijken** en bieden educatieve rondleidingen aan over ecologisch boeren.

B&B De Sterre, Brugge
Gelegen in een historisch pand, heeft deze B&B duurzame praktijken geïntegreerd door **energie-efficiënte systemen** te gebruiken en **lokale biologische producten** aan te bieden. Ze moedigen gasten aan om de stad per fiets te verkennen, met fietsen die ter plaatse beschikbaar zijn.

Brainstorm 20 min

We maken ons even los van de dagelijkse realiteit en maken met verbeeldingskracht een sprong naar 2050

“Stel je voor dat Vlaanderen in 2050 z'n klimaatdoelstellingen gehaald heeft. Wat betekent dat voor hoe mensen logeren?”

Groepjes: geef je toekomstbeeld vorm.

- Hoe komt de gast aan op de locatie?
- Hoe ziet het gebouw eruit? Waar is het van gemaakt?
- Wat eet de gast?
- Hoe wordt er omgegaan met energie, water en afval?
- Wat voor beleving staat centraal?
- Wat is er niet meer nodig in 2050?
- Welke (nieuwe) rollen heeft de uitbater?
- Hoe gedraagt een gast zich?
- Welke ondersteuning neemt het beleid op zich?

Uitwissseling 20 min

4-tal minuutjes om je toekomstbeeld te presenteren

Reflectie:
- Wat verraste je?
- Wat sprak je aan?
- Welke ideeën zou je op korte termijn al kunnen toepassen?

THOMAS MORE

13u – 13u30

Conclusie & lunch